

CHARAKTERISTIKA KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU

OSNOVA

- manažment v špecifickom prostredí
- pôsobnosť a úlohy krízového manažmentu
- organizačné členenie krízového manažmentu
- systém krízového riadenia
- vrcholné orgány krízového manažmentu SR

MANAŽMENT V ŠPECIFICKOM PROSTREDÍ

Riadenie

Mnohostranná tvorivá činnosť, kedy subjekt riadenia určuje ciele, ovplyvňuje metódy, prostriedky a fungovanie riadených prvkov tak, aby optimálne plnil určené funkcie a dosahoval určené ciele v určenom čase a kvalite.

Funkcie riadenia (trinomická):

- **vytýčenie** cieľov
- **uskutočnenie** cieľov
- **hodnotenie** úrovne splnenia cieľov

MANAŽMENT V ŠPECIFICKOM PROSTREDÍ

Trinomická funkcia:

- **vytýčenie** cieľov
 - **uskutočnenie** cieľov
 - **hodnotenie** úrovne splnenia cieľov
-

Základné funkcie riadenia:

- plánovanie** - určuje ciele a rozhodujúce úlohy, ktoré sa premietnu do plánovacích dokumentov
- organizovanie** - zabezpečuje implementovanie cieľov a úloh určených plánmi do praxe a pomocou nich dosahuje konkrétne výsledky
- kontrolovanie** - hodnotí úroveň splnenia plánovaných úloh a schválených cieľov

MANAŽMENT V ŠPECIFICKOM PROSTREDÍ

Trinomická funkcia:

- **vytýčenie** cieľov
 - **uskutočnenie** cieľov
 - **hodnotenie** úrovne splnenia cieľov
-

Doplňkové funkcie riadenia:

- rozhodovanie** - ciele a plány sú pripravované variantne a na základe ich komplexného posúdenia je vyberaný optimálny variant
- regulovanie** - implementovanie cieľov a plánov do praxe sa vykonáva na základe posúdenia konkrétnej situácie a rešpektovania zmien (podmienky, čas, zdroje)
- koordinovanie** - funkcie riadenia sú zohľadňované v priestore a čase tak, aby boli plnené rozhodujúce úlohy a aby bol systém čo najhospodárnejší a najvýkonnejší

MANAŽMENT V ŠPECIFICKOM PROSTREDÍ

Manažment

Vedenie alebo správa určitých vecí, objektov a javov v snahe splniť určené ciele, ktoré možno popísať ako:

- nástroj optimalizácie využitia zdrojov (ľudských, informačných, materiálových, finančných)
- system zložený z inštitúcií, riadiacich pracovníkov, väzieb a vzťahov a kompetencií
- mechanizmus plnenia plánovaných úloh (postupy, metodiky, nástroje)

Základné úlohy manažmentu:

- minimalizovanie vstupov
- maximalizovanie výstupov

MANAŽMENT V ŠPECIFICKOM PROSTREDÍ

Základné funkcie manažmentu:

- plánovanie
 - organizovanie
 - personálna práca
 - vedenie
 - kontrolovanie
-

MANAŽMENT V ŠPECIFICKOM PROSTREDÍ

Základné funkcie manažmentu:

- **plánovanie**
 - organizovanie
 - personálna práca
 - vedenie
 - kontrolovanie
-

Má najväčší význam

Na základe určených cieľov určuje hlavné úlohy a činnosti, ktoré sa podieľajú na procese ich naplňovania.

V krízovom manažmente sa využíva systém špeciálneho krízového plánovania

MANAŽMENT V ŠPECIFICKOM PROSTREDÍ

Základné funkcie manažmentu:

- plánovanie
 - **organizovanie**
 - personálna práca
 - vedenie
 - kontrolovanie
-

Je funkciou manažmentu, prostredníctvom ktorého sa v súlade s dostupnými zdrojmi, silami a prostriedkami koordinuje činnosť pri plnení vytýčených cieľov a určených úloh.

Znaky organizovania:

- ciele (organizovanie je cieľavedomá činnosť)
- špecializácia (určenie optimálneho miesta v systéme)
- koordinácia (zosúlad'ovanie činností zložitých systémov)
- právomoc (právo robiť rozhodnutia a vydávať príkazy)
- zodpovednosť (nadväzuje na právomoc)

MANAŽMENT V ŠPECIFICKOM PROSTREDÍ

Základné funkcie manažmentu:

- plánovanie
 - **organizovanie**
 - personálna práca
 - vedenie
 - kontrolovanie
-

Má veľký význam, preto každý manažér krízového manažmentu a výkonný pracovník záchranného tímu musia presne vedieť:

- aká je ich úloha (čo, kde a kedy majú urobiť)
- za čo sú osobne zodpovední
- komu sú podriadení (nadriadení)
- aké majú práva a povinnosti

MANAŽMENT V ŠPECIFICKOM PROSTREDÍ

Základné funkcie manažmentu:

- plánovanie
 - organizovanie
 - **personálna práca**
 - vedenie
 - kontrolovanie
-

Zaoberá sa prípravou, výberom a obsadzovaním pracovníkov do pracovných pozícií podľa funkčnej štruktúry, ktorí sú zaradovaní do rôznych prvkov s rôznou úrovňou výcviku a pripravenosti.

V krízovom manažmente má prevažná väčšina pracovníkov charakter:

- štátneho zamestnanca
- zamestnanca vo výkone prác vo verejnom záujme

MANAŽMENT V ŠPECIFICKOM PROSTREDÍ

Základné funkcie manažmentu:

- plánovanie
 - organizovanie
 - personálna práca
 - **vedenie**
 - kontrolovanie
-

Je jednou z rozhodujúcich spoločných činností všetkých riadiacich pracovníkov, prostredníctvom ktorej koordinujú a pozitívne motivujú podriadených v procese plnenia plánovaných úloh a dosahovania cieľov.

V krízovom manažmente je úloha vedenia zvýraznená v období reakcie na vzniknutú krízu a je charakterizovaná zložitými až nebezpečnými situáciami s dôrazom na iniciatívne a maximálne kreatívne konanie.

MANAŽMENT V ŠPECIFICKOM PROSTREDÍ

Základné funkcie manažmentu:

- plánovanie
 - organizovanie
 - personálna práca
 - vedenie
 - **kontrolovanie**
-

Je nástroj zisťovania úrovne dosiahnutia vytýčených cieľov a určenia odchýlok od schválených plánov alebo štandardov.

V krízovom manažmente je úloha kontroly zameraná na dve diametrálne odlišné obdobia:

- prípravy na riešenie krízových javov
 - prevencia
 - krízové plánovanie
- riešenia krízových javov
 - reakcia na krízu
 - obnova systému

MANAŽMENT V ŠPECIFICKOM PROSTREDÍ

Základné funkcie manažmentu:

- plánovanie
 - organizovanie
 - personálna práca
 - vedenie
 - **kontrolovanie**
-
-

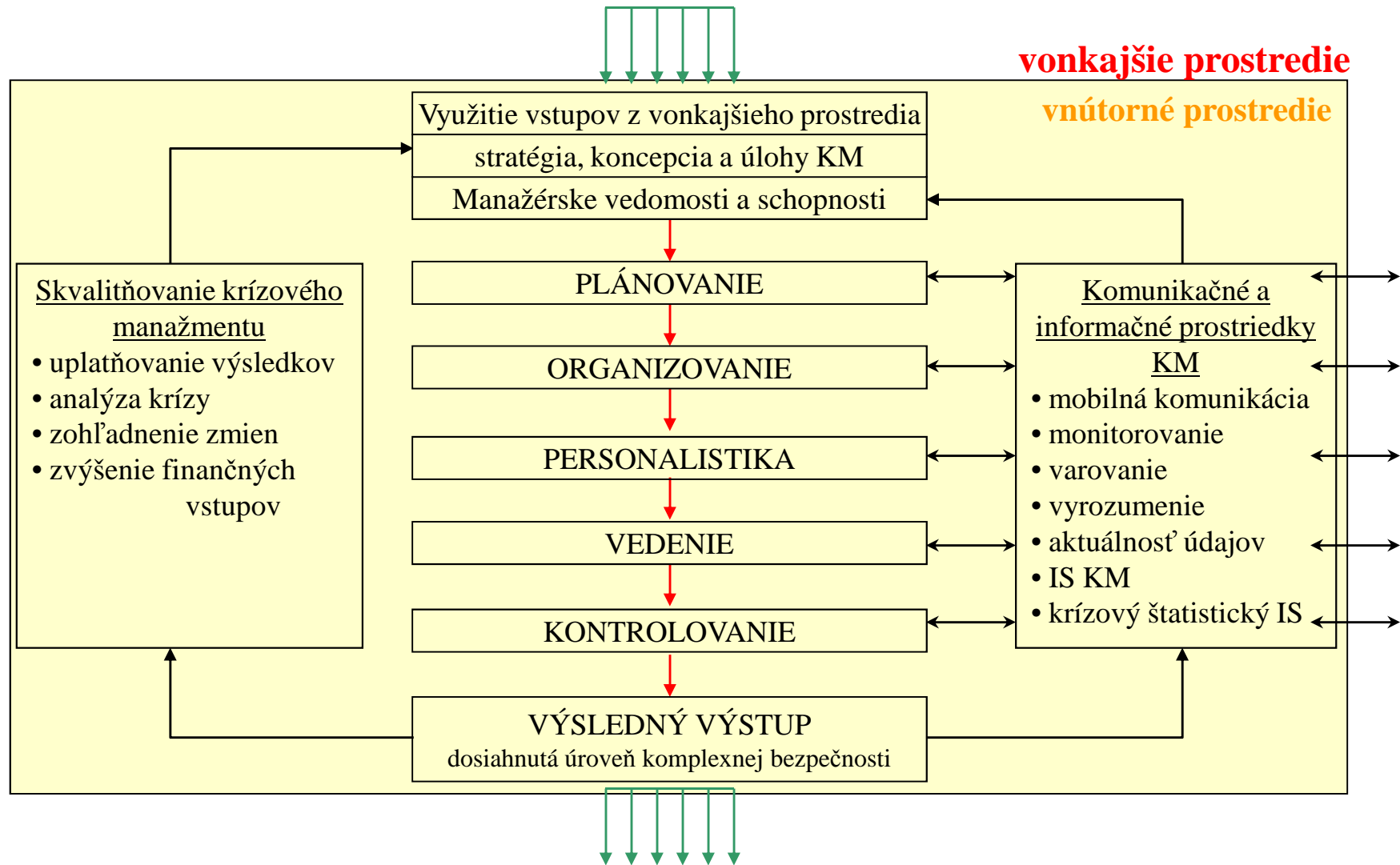
V období prípravy na riešenie krízových javov je kontrola vykonávaná formou:

- kontroly pripravenosti a reálnosti krízových plánov
- kontroly pripravenosti vyčleňovaných síl a prostriedkov
- nasadzovania síl a prostriedkov na riešenie nehôd, havárií a humanitné akcie
- vykonávania cvičení a riešenia modelových situácií

V období riešenia krízových javov je kontrola zameraná na:

- hodnotenie kvality plnenia úloh
- účinnosť krízových plánov
- účinnosť pripravených síl a prostriedkov a ich schopnosť plniť úlohy včas, s plánovanou technológiou a v požadovanom rozsahu

MANAŽMENT V ŠPECIFICKOM PROSTREDÍ

PÔSOBNOSŤ A ÚLOHY KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU

Základné znaky krízového manažmentu:

- organizačne aj systémovo sa prelína s manažmentom verejnej správy
- rieši v prevažnej miere úlohy správneho (organizačného) a nie hospodárskeho charakteru
- rozhodujúcu časť úloh plní v období prevencie a nie počas krízy

Základné významy pojmu krízový manažment:

- teoretický problém, prípadne vedná disciplína
- praktická činnosť
- osobitná riadiaca a špecifická činnosť konkrétnej skupiny ľudí
- umenie vedieť riešiť krízové javy

PÔSOBNOSŤ A ÚLOHY KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU

Krízový manažment:

Súhrn činností vecne príslušných inštitúcií určených na:

- analýzu bezpečnostných rizík a ohrození,
- monitorovanie rizikových činiteľov,
- prevenciu vzniku krízových situácií,
- plánovanie a organizovanie, uskutočňovanie a kontrolu činností určených na vytváranie podmienok na riešenie
- samotné riešenie krízových situácií.

PÔSOBNOSŤ A ÚLOHY KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU

Pohľady definovania krízového manažmentu:

- funkčný
 - inštitucionálny
 - teoretický
-

PÔSOBNOSŤ A ÚLOHY KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU

Pohľady definovania krízového manažmentu:

- **funkčný**
- inštitucionálny
- teoretický

Špecifická činnosť manažmentu riadiaceho subjektu alebo riadiacej sústavy, zameraná na riešenie vzniknutej krízovej situácie, s použitím špecifických princípov, metód a postupov s cieľom prekonania jej negatívnych následkov a obnovy fungovania daného systemu

PÔSOBNOSŤ A ÚLOHY KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU

Pohľady definovania krízového manažmentu:

- funkčný
- **inštitucionálny**
- teoretický

Sústava inštitúcií zaoberajúcich sa analýzou možnosti vzniku kríz v danom systéme, ich príčin a možných následkov a hľadáním opatrení a nástrojov na ich predchádzanie a na eliminovanie negatívnych dôsledkov v prípade ich vzniku.

PÔSOBNOSŤ A ÚLOHY KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU

Pohľady definovania krízového manažmentu:

- funkčný
- inštitucionálny
- **teoretický**

Logicky usporiadaný súbor poznatkov o možných krízach, ich príčinách a dôsledkoch na úrovni zaistenia bezpečnosti štátu, spoločnosti ako celku, hospodárskej činnosti a majetku a o princípoch, možných metódach a opatreniach na ich riešenie.

PÔSOBNOSŤ A ÚLOHY KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU

Hlavné úlohy krízového manažmentu:

- vykonávanie preventívnych opatrení, predchádzanie vzniku krízových javov
- vytvorenie predpokladov na riadenie krízových javov, adekvátna reakcia na vzniknutú krízu
- pripravenosť na zásah na všetkých úrovniach

Ciele krízového manažmentu:

- posudzovať možné riziká a analyzovať podmienky vzniku krízových javov
- popísať predpokladaný vývoj a priebeh krízy:
 - vypracovať varianty vývoja krízy (vyhodnotiť slabé a silné stránky)
 - analyzovať varianty zo systémového pohľadu a z hľadiska účasti jednotlivých subjektov na kríze (posúdiť negatívne pôsobenie dôsledkov krízy)
- prijať adekvátne riešenia na ich použitie v prípade vzniku krízy
- dostať krízu pod kontrolu a minimalizovať straty

PÔSOBNOSŤ A ÚLOHY KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU

Rozdiely medzi krízovým a hospodárskym manažmentom sú:

- vo vonkajšom prostredí, v ktorom pôsobia
- vo vnútornom prostredí
- v určovaní cieľov
- v rozhodovacej právomoci
- v personálnej práci
- v čase plnenia úloh

PÔSOBNOSŤ A ÚLOHY KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU

Zásady pre činnosť krízových manažérov:

- premyslieť a naplánovať možné varianty krízových javov
- vždy byť pripravený na riešenie najhoršieho variantu:
 - trvalo monitorovať rizikové javy
 - preverovať reálnosť spracovaných plánov
 - priebežne precvičovať nasadenie pracovníkov
- vždy preberať iniciatívu v:
 - podávaní informácií o kríze, prípade o narastaní rizikových faktorov
 - informovaní médií
 - neodkladaní činnosti, ktoré sú nevyhnutné
- zabrániť šíreniu paniky:
 - byť prvým, kto informuje o kríze
 - neveriť všetkým informáciám z médií
 - vyvarovať sa nepremyslenej činnosti
- prijímať preventívne opatrenia voči stupňovaniu a šíreniu krízy

PÔSOBNOSŤ A ÚLOHY KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU

Zásady pre činnosť krízových manažérov:

- každú situáciu hodnotiť z viacerých aspektov (opakovanie len negatívnych správ môže zapríčiniť, že situácia sa javí byť horšia ako je skutočnosť)
- v priebehu krízy sa zaoberať len jej riešením:
 - prerušiť ostatné činnosti a zaoberať sa a krízou
 - vyhodnotiť, čo je v danej situácii najdôležitejšie a prvoradé
- venovať rozhodujúcu pozornosť spojeniu a pravidelnej výmene aktuálnych informácií
- zrušiť mimoriadne opatrenia hneď po vytvorení podmienok pre ich zrušenie
- po skončení krízy okamžite obnoviť pohotovosť a systém monitorovania
- mať na pamäti, že:
 - efektívnosť krízového manažmentu závisí prevažne od stupňa ohrozenia
 - v spoločnosti je prirodzený odpor voči krízam

PÔSOBNOSŤ A ÚLOHY KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU

Zásady pre činnosť krízových manažérov:

- uznávať zásadu, že priebeh každej krízy je možné riadiť
- uznávať zákonitosť vzniku kríz a rešpektovať ich možné dôsledky
- uznávať kontinuitu v riadení medzi prípravným obdobím, riešením krízy a obdobím po jej skončení
- udržiavať trvalé spojenie s riadiacimi funkcionármi a informovať ich o situácii
- uvedomovať si, že krízy nie sú nevyhnutné, ale zároveň ich nemožno vylúčiť zo života spoločnosti

ORGANIZAČNÉ ČLENENIE KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU

Úrovne krízového manažmentu

- nadnárodná (medzinárodná)
 - národná (štát)
 - regionálna (kraj, okres)
 - miestna (obec, organizácia, inštitúcia)
 - individuálna
-

ORGANIZAČNÉ ČLENENIE KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU

Úrovne krízového manažmentu

- **nadnárodná (medzinárodná)**
 - národná (štát)
 - regionálna (kraj, okres)
 - miestna (obec, organizácia, inštitúcia)
 - individuálna
-

vládne

- Organizácia spojených národov (OSN - Bezpečnostná rada)
- Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE)
- Rada Európy
- Európska únia
- Severoatlantická aliancia (NATO)

nevládne

- Medzinárodný výbor Červeného kríža
- Medzinárodná zdravotnícka organizácia (WHO)

ORGANIZAČNÉ ČLENENIE KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU

Úrovne krízového manažmentu

- nadnárodná (medzinárodná)
 - **národná (štát)**
 - regionálna (kraj, okres)
 - miestna (obec, organizácia, inštitúcia)
 - individuálna
-

vládne:

- Národná rada SR
- Vláda SR
- prezident SR
- Bezpečnostná rada SR
- vecne príslušné ústredné orgány štátnej správy

nevládne

- Slovenský červený kríž
- dobrovoľná požiarna ochrana,

ORGANIZAČNÉ ČLENENIE KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU

Úrovne krízového manažmentu

- nadnárodná (medzinárodná)
 - národná (štát)
 - **regionálna (kraj, okres)**
 - miestna (obec, organizácia, inštitúcia)
 - individuálna
-

štátne

- krajský (obvodný) úrad (odbor krízového riadenia, krízový štáb,...)
- bezpečnostná rada
- komisie (havarijná, povodňová, protinákazová, evakuačná, na riešenie kalamít,.....)
- hasičský a záchranný zbor
- policajný zbor
- úrad vojenskej správy

verejno-právne subjekty

- letecká záchranná služba
- horská služba,.....

ORGANIZAČNÉ ČLENENIE KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU

Úrovne krízového manažmentu

- nadnárodná (medzinárodná)
 - národná (štát)
 - regionálna (kraj, okres)
 - **miestna (obec, organizácia, inštitúcia)**
 - individuálna
-

Štruktúra závisí od typu inštitúcie, jej síl a prostriedkov a na schopnosti reagovať na:

- vnútorné ohrozenie spojené s vlastnou činnosťou (poruchy, nehody, havárie,...)
- vonkajšie ohrozenie spojené s umiestnením v priestore a konkrétnymi podmienkami

zloženie:

- riadiace orgány:
 - orgány miestnej samosprávy (krízové štáby, havarijné komisie)
 - podnikateľské subjekty (krízové štáby, havarijné štáby)
- výkonné prvky záchranných systémov (hasiči, CO, LSPP,...)

ORGANIZAČNÉ ČLENENIE KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU

Úrovne krízového manažmentu

- nadnárodná (medzinárodná)
 - národná (štát)
 - regionálna (kraj, okres)
 - miestna (obec, organizácia, inštitúcia)
 - **individuálna**
-

Človek sa môže ocitnúť v kríze:

- z vlastnej viny (porušenie technologických postupov, bezpečnostných predpisov, precenenie síl,...)
- bez vlastného zavinenia (prírodné činitele, pasívna účasť na haváriách,...)

SYSTÉM KRÍZOVÉHO RIADENIA

Činnosti vykonávané krízovým manažmentom:

- monitorovanie situácie
 - špecifická analýza situácie
 - nevojenské nástroje riešenia krízy
 - stabilizácia vzťahov
 - dosiahnutie mierového stavu
-

SYSTEM KRÍZOVÉHO RIADENIA

Činnosti vykonávané krízovým manažmentom:

- **monitorovanie situácie**

- špecifická analýza situácie
- nevojenské nástroje riešenia krízy
- stabilizácia vzťahov
- dosiahnutie mierového stavu

-
- zhromažďovanie a vyhodnocovanie spravodajských informácií
 - vytvorenie reálneho pohľadu na danú skutočnosť
 - zameranie pozornosti na krízové javy

SYSTEM KRÍZOVÉHO RIADENIA

Činnosti vykonávané krízovým manažmentom:

- monitorovanie situácie
 - **špecifická analýza situácie**
 - nevojenské nástroje riešenia krízy
 - stabilizácia vzťahov
 - dosiahnutie mierového stavu
-

- metódy pre okamžité:
 - zistenie skutočností o prejavoch krízovej situácie alebo jej skrytých súčastí
 - selektovanie a preskúmavanie neobvyklých javov
- v období mieru a na počiatku rozporov dopĺňa MONITOROVANIE

SYSTEM KRÍZOVÉHO RIADENIA

Činnosti vykonávané krízovým manažmentom:

- monitorovanie situácie
 - špecifická analýza situácie
 - **nevojenské nástroje riešenia krízy**
 - stabilizácia vzťahov
 - dosiahnutie mierového stavu
-

- činnosti s úlohou:
 - zabrániť rozširovaniu krízy a jej prerastaniu do ozbrojeného konfliktu
 - v čo najkratšom čase zastaviť prejavy krízy

SYSTEM KRÍZOVÉHO RIADENIA

Činnosti vykonávané krízovým manažmentom:

- monitorovanie situácie
 - špecifická analýza situácie
 - nevojenské nástroje riešenia krízy
 - **stabilizácia vzťahov**
 - dosiahnutie mierového stavu
-

- aktivity určujúce:
 - časový harmonogram
 - podmienky zastavenia procesu zhoršovania vzťahov a prehĺbovaniu rozporov
- obsahuje:
 - analýzu rizík jednotlivých krokov
 - varianty postupov v prípade ich nedodržania
 - revíziu cieľov a priorít

SYSTÉM KRÍZOVÉHO RIADENIA

Činnosti vykonávané krízovým manažmentom:

- monitorovanie situácie
 - špecifická analýza situácie
 - nevojenské nástroje riešenia krízy
 - stabilizácia vzťahov
 - **dosiahnutie mierového stavu**
-

- obsahuje:
 - rokovania s cieľom vykonávať len akceptovateľné kroky
 - kompromisné riešenia
 - analýzy s úlohou vylúčiť možné riziká

VRCHOLNÉ ORGÁNY KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU SR

Bezpečnostná rada Slovenskej republiky

Bezpečnostná rada kraja

Bezpečnostná rada obvodu

VRCHOLNÉ ORGÁNY KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU SR

Bezpečnostná rada Slovenskej republiky

Bezpečnostná rada kraja

Bezpečnostná rada obvodu

Poradný orgán vlády na úseku bezpečnosti štátu a jeho občanov, ktorá pre naplnenie svojich cieľov vytvára:

- výbor pre bezpečnostnú politiku
- výbor pre obranné plánovanie
- výbor pre civilné núdzové plánovanie
- výbor pre koordináciu spravodajských služieb

VRCHOLNÉ ORGÁNY KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU SR

Bezpečnostná rada Slovenskej republiky

Bezpečnostná rada kraja

Bezpečnostná rada obvodu

Stály orgán na zabezpečovanie požadovanej úrovne bezpečnosti v kraji počas mieru a krízových stavov, ktorý:

- priebežne hodnotí úroveň bezpečnosti v spolupráci s orgánmi štátnej správy a vyšším územným celkom
- pripravuje opatrenia na zachovanie bezpečnosti kraja a predchádzanie krízovým javom

VRCHOLNÉ ORGÁNY KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU SR

Bezpečnostná rada Slovenskej republiky

Bezpečnostná rada kraja

Bezpečnostná rada obvodu

Poradný orgán prednostu obvodného úradu na úseku krízového riadenia v spravovanom územnom obvode

- priebežne hodnotí úroveň bezpečnosti v spolupráci s orgánmi štátnej správy a obcami
- pripravuje návrhy opatrení na zachovanie bezpečnosti obvodu a predkladá ich bezpečnostnej rade kraja

POUŽITÁ LITERATÚRA

Autor	Publikácia	ISBN	kapitola
Ladislav Šimák a kol.	Krízový manažment vo verejnej správe	80-88829-13-5	3

Vaše
otázky
prosím ?!?